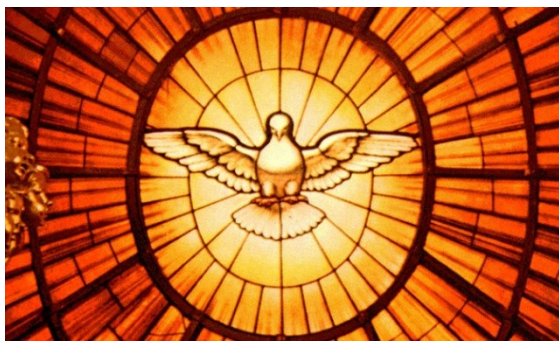

Η εορτή του Αγίου Πνεύματος: Έθιμα και παραδόσεις

Αλλαγή μαντηλιού στα Μετέωρα

Οι αναρριχήσεις στους μετεωρίτικους βράχους είναι μια πολύ παλιά υπόθεση για την περιοχή. Από πολύ παλιά ντόπιοι, βοσκοί και κυνηγοί κινούμενοι από βιοποριστικούς λόγους αλλά και από το ερευνητικό τους ένστικτο, επιχειρούσαν και κατάφερναν αναβάσεις σε πολύ δύσκολους βράχους.

Το έθιμο του Αγίου Γεωργίου του Μαντηλά, όπως και αυτό του Αγ. Πνεύματος, δείχνει, επίσης, τη σύνδεση του ντόπιου πληθυσμού με τις αναρριχήσεις: Κάποιος Τούρκος πήγε να κόψει ξύλα στο μικρό δάσος που υπήρχε κάτω από το ασκητήριο του Αγίου Γεωργίου. Κατά τη διάρκεια της κοπής ένας κορμός τον καταπλάκωσε με αποτέλεσμα το σοβαρό τραυματισμό του.

Η γυναίκα του βρίσκοντάς τον τραυματισμένο έταξε το φερετζέ της στον Άγιο, προκειμένου να γίνει καλά ο άντρας της. Αυτό έγινε και η γυναίκα αφιέρωσε το φερετζέ στον Αγ. Γεώργιο. Από τότε κάθε χρόνο του Αγίου Γεωργίου οι νέοι ανεβαίνουν μια αρκετά επικίνδυνη ανάβαση, αλλάζοντας τα παλιά μαντήλια με νέα που προσφέρονται ως τάματα.

Παρόμοια, την ημέρα του Αγίου Πνεύματος ντόπιοι νέοι αλλάζουν το μαντήλι που υπάρχει στην κορυφή του ημίκορφου μετά από αναρρίχηση IV βαθμού.

Αναβίωση επικοινωνίας δικτύου αρχαίων πύργων – φρουκτωριών στη Σίφνο

Ανήμερα του Αγίου Πνεύματος αναβιώνει στη Σίφνο ένα από τα ομορφότερα ελληνικά έθιμα! Μετά από παράδοση 10 χρόνων, και φέτος το νησί αναβιώνει την επικοινωνία του δικτύου των αρχαίων πύργων-φρουκτωριών & ακροπόλεων της Σίφνου (6ου έως 3ου π. Χ. αι.), μέσω καπνού και κατόπτρων, των οποίων χρήση για αυτό τον σκοπό έγινε για πρώτη φορά πριν από δύομισι χιλιάδες χρόνια.

Το έθιμο υποστηρίζει η Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Σίφνου, σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Σίφνου και το Δήμο Σίφνου και την ευγενική συμμετοχή δεκάδων εθελοντών.

Ταξιδεύοντας στην ιστορία αξίζει να αναφέρουμε ότι οι πύργοι αυτοί, χτισμένοι σε στρατηγικά σημεία σε όλη την έκταση του νησιού, αποτελούσαν ένα δίκτυο με σύστημα ανταλλαγής σημάτων, αφού είχαν την δυνατότητα να λαμβάνουν και να στέλνουν μηνύματα μεταξύ τους καθώς και από και προς τις 4 αρχαίες ακροπόλεις του νησιού.

Έως σήμερα έχουν καταγραφεί 75 αρχαίοι πύργοι-φρουκτωρίες και σε σχέση με το μέγεθος του νησιού, που είναι μόλις 74 τ. χλμ., η αναλογία είναι εντυπωσιακή!

Ιππικοί αγώνες στο Βόλακα Δράμας

Η δημιουργία προστατευτικού κύκλου παίρνει τη δική του ξεχωριστή μορφή στο Βόλακα. Το έθιμο συνδέεται με τη γιορτή του Αγίου Πνεύματος και στην τοπική ευθυμολογία είναι γνωστό ως «μουλαροδρομίες». Σύμφωνα με ανέκδοτη περιγραφή:

«Την παραμονή της γιορτής δύο παλικάρια, το ένα από τη μεριά του χωριού και το άλλο από την άλλη (από τον πάνω μαχαλά και τον κάτω μαχαλά όπως λένε), πήγαιναν στην εκκλησία, τους ευλογούσε ο παπάς και τους έδινε ένα χαρτάκι που το πήγαιναν στο εκκλησάκι του αγίου Πέτρου στα σύνορα του χωριού.

Τα δυο παλικάρια ξεκινάνε το απόγευμα και κάνουνε τον περίγυρο του χωριού έχοντας σαν τελικό προορισμό τους το εκκλησάκι του Αγίου Πνεύματος που βρίσκεται στο Φαλακρό.

Με τον περίγυρο αυτό θέλουν να λάβει υπόψη του το Άγιο Πνεύμα ολόκληρο το χωριό και τα χωράφια τους, να τους φωτίσει και να τους βοηθήσει σε δύσκολες καταστάσεις. Οι γυναίκες κρατούν στα χέρια τους τα «δάκρυα της Παναγίας» (ένα φυτό της περιοχής – με αυτό στολίζουν και τον Επιτάφιο το Πάσχα)».

Τα παλικάρια τα ονόμαζαν «συνουργίες» γιατί γύριζαν τα σύνορα. Το πρωί που φθάνουν στο εκκλησάκι του Αγίου Πνεύματος τους περιμένει ο παπάς καθώς και πολλοί άλλοι προσφέροντας τους ούζο και μεζέ.

Ο παπάς τους μυρώνει και ξεκινάει τη λειτουργία στο εκκλησάκι. Στη συνέχεια παίρνουν όλοι αγιασμό. Πολλοί είναι ταγμένοι στο Άγιο Πνεύμα και έτσι πάνε αποβραδís και ετοιμάζουν το γνωστό «κουρμπάνι». Μετά το φαγητό στήνεται ένας μεγάλος χορός που κρατάει μέχρι το μεσημέρι.

Πρωινό Πανηγύρι Αλιμπίστας Αιτωλοακαρνανίας

Την ημέρα του Αγίου Πνεύματος γίνεται ένα πρωινό πανηγύρι στην Αλιμπίστα, ορεινό χωριό της Αιτωλοακαρνανίας, όπου κατοικούν μόνο

δύο οικογένειες. Μετά το τέλος της λειτουργίας εκατοντάδες άνθρωποι σχηματίζουν ουρά μπροστά στον πλανόδιο χασάπη, που κόβει ψητά αρνιά με το μπαλτά.

Πολλοί φέρνουν για συμπλήρωμα πίτες, τυριά και άλλα φαγητά από τα σπίτια τους.

Το πρωινό πανηγύρι, του οποίου οι ρίζες χάνονται στον χρόνο, δεν αποκλείεται να αποτελεί συνέχεια αρχαίων εθίμων, που σχετίζονται με την ανατολή του ήλιου και λατρειών αφιερωμένων στον θεό Απόλλωνα.

Σπυρέτα Γεωργακοπούλου Α1

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<https://ieramonopatia.gr/psychofeli/agiou-pnevmatos-ethima-kai-paradoseis/>

<http://www.proinos-typos.gr/eorti-agiou-pnevmatos-ithi-ke-ethima-apo-oli-tin-ellada/>

<https://www.ekklisiaonline.gr/nea/agiou-pnevmatos-8-iouniou-ethima-tis-ellados/>

<https://www.dogma.gr/diafora/giorti-agiou-pnevmatos-ethima-kai-paradoseis/31889/>